

Oglaši, pripodlana itd.
iskaju i računaju se na temelju
običnog činjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaše itd.
tajaju se na putničkom ili polož
icom post. Štedionice u Beču
za administraciju lista u Puli.

Kod naručuju valja točno oz
načiti ime, prezime i najbližu
poštu predbrojnici.

Tko list na vremenu ne prima,
tako to javi odpravniku u
otvorenem pismu, sa kojim se
ne plaća poština, ako ne iz
vane napisati „Reklamacija“.

Cekavni ratuna br. 247249.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Maholija. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. I. II. kat.)

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom raste moje sile, a moja sile rastu.“ Narodna poslovica.

Izlaže svakog četvrtka o

poldne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
nepotpisani ne iskazuju a
nefrankirani ne primaju.
Predplata se poštarnicom stoji
10 K u obče, } na godinu
ili K 5, oda K 250 na
pol godine.

Ivan carigrine više poštarnice.
Plaća i stavlja se u Pali.

Pojedini broj stoji 10 h, zao
stali za h, koli u Pali, toli
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari J. Krmpotić i dr.
(Via Giulia br. x), kamo neka se
naslovjuju sva pisma i pred
plate.

Pohlepa Niemaca za Opatijom.

Opatija bila je prije dvadeset godina ugodno seoče. Uz cestu bila je malo koja kuća. Većina bila jih je po strani među lovorkom tako, da jih je malo i vidjeti bilo. Mužki bili su većinom po moru, bili kao kapetani, bili kao kormilari i jednostavni mornari. Ženske nastojale su oko svoje obitelji i obavljale male povrtnjarske poslove. Kuća niješto veća bila je samo Skarpova i Kozuliceva. Jezik, kojim su stanovnici govorili bio je hrvatski, i samo hrvatski, a stanovnici doslično sami Hrvati.

Odkad se je sagradio „Kvarnero“, god. 1883., od tad je počela Opatija sve više rasti, i rasta je i raste, da se danas krasnim graditom nazvali može. Narasla je naglo kao da smo u Americi. U 20 godinah od seoca, graditi.

Niemci hoće, da sebi pripisu taj porast, i njeki u svojoj drzovitosti kažu, da se je Opatija malo po malo razvila u njemački grad. Oni bi već ljaljeli nad njom i zavladati. Njima plaća c. k. vlada kriomice učitelje. Njih njeki uzradili su, te se je sagradila protestantska njemačka crkva. Oni njeki htjeli bi i katoličku njemačku crkvu, i u tom jih zagovaraju i njeki duhovni i njeki i svjetovni poglavari, pa čak i njeki c. k. visost.

Da ni novodobna Opatija nije stvorene njemačko, i da Niemci nemaju više prava no pripadnici koje druge narodnosti u Opatiji naseljeni, nek pokaže ovo malo redaka.

Opatija ima zahvaliti svoj udes prije svega samoj sebi, svojemu položaju, prirodi kojom ju je Bog obdario. Čim je u ljudskom družtvu sve većega maha preteo običaj, da se ljudi, koji mogu, za koje vrieme

u godini presele u koje mjesto, gdje bi ugodnije za svoje zdravje proboravili dane, palo je oko razboritih i izkusnih ljudi također na Opatiju. Unj je već prije obstojala krasna bašta Škarpo, koja je pak bila prešla na grofa Chorinskoga iz Moravske. Od njega kupilo je baštu sa zaselkom druživo „Študbahn“, komu bijaše na čelu kao glavni ravnatelj pok. Schiller.

Druživo „Študbahn“ nije njemačko druživo. Schiller nije se cutio Niemcem. „Študbahn“ je dala svoje zgrade u najam „Družtvu spavačih vaguna“, a ovo opet nije njemačko. Uz oba tā druživa, gradili su kuće i palače i zaselke najviše domaći ljudi, Hrvati po krvi i jeziku, pojedinci i u skupinah. Među priseljenicima, koji su kuće gradili ili nabavili si jih, ima doista i Niemaca, al ima zato i Hrvati, i Slovenaca, i Srba, i Čeha, i Poljaka, i Rusa.

Niemaca došlo je najviše kao podvornici ili kelneri, iz kojih su pak postali gospodari i kavanari, i vlasnici penziona, pa i kuća (u koliko su njihove), kao trgovci; kao obetnici, kao lječnici. U tih svih strukturalima pak nesamo Niemaca nego i pripadnika drugih narodnosti, naročito slavenih.

Iako se oblasti, duhovne i svjetovne, brinu za kulturu Niemaca, morale bi se brinuti i za one drugih priseljenika. I ako Niemci hoće, da uđući uči u upravi občine, to imaju pravo na to također druge narodnosti, a najjače pripadnici narodnosti, srodnih domaćim, razini Slaveni. Ovi se sve više i utomačuju, i mnogi nebi već u nijednom slučaju zapustili kraja, koj njim je postao novim zavičajem, gdje se čute svoji, priopćili od 11. do 14. septembra uključivo, ima njih:

Niemi pak, koji su došli u Opatiju kao kelneri, kao trgovci, kao lječnici trbuhom za kruhom, tražeći zasluzbe, čim bi u Opatiji bilo s koga uzroka, makar samo za godinu dana, usahlo vrielo dohodka, zapustili bi Opatiju, kao što su zapustili svoj prvašni zavičaj, i tražili si koje

ili zar bi Niemci imali uživati njeka veća prava, njike osobite zaštite sa strane oblasti, bilo duhovnih

bilo svjetovnih, kao gostovi?! Zar je možda njih kao gostova pretežan broj prema gostovom ostalih narodnosti?! A gostovi su oni, koji nose novac u Opatiju, koji čine da se Opatija takođe povećava. I ostavljaju na stranu pitanje, da li i koliko bi se imalo uzeti obzira na gostove, koji danas jesu, sutra nisu, u pitanjih škole, crkve, občinske uprave, da pogledamo malko broj gostova porazdijenih po narodnosti.

Pogledajmo to po dvih brojevih službenih listine gostova Opatijskih, koji su nam slučajno do ruku došli. To je broj od 19. augusta i broj

16. septembra t. g.

Savjestnim brojenjem našli smo, da ima između 474 u broju od 19.

agusta 1905. izkazanih gostova:

83 iz njemačkih pokrajina habsbur

žkih;

131 iz raznih slovenskih krunovina habsburžke monarhije, i to:

50 iz hrvatskih, 33 iz českih,

38 iz Galicije i 10 Slovenaca

iz Ugarske.

K tomu 12 iz Ruske, 10 iz Nje

macke, 7 iz Rumunjske, 3 iz Srbije,

2 iz Bugarske, 3 iz Belgije.

Izmed 566 gostova izkazanih u

broju liste gostova od 16. septembra,

prispjeli od 11. do 14. septembra

uključivo, ima njih:

nukanjem i podmraćivanjem. Rezultat toga bio je taj, što su imali na papiru do 400 izbornu za sebe. Jednomu od naših, rekao glava kaporijona: „Odstanite će njim (našim) do brza, tešlumenat već je napisan“. Nekoliko neprilika zadao našima i glas, da će jedan velečasni raditi protivna. Vijest činila nam se nevjerojatna, ali strah radi tog bio je neznatan. Htio je naime taj velečasni, da bude uvršten kao zastupnik u trećem tijelu, a naši su htjeli, da bude u prvome. On nije htio prihvati. Tesko je bilo nama, jer je bila od prije pomenutoga gospodin izdvana i proširena parola: „trgovca i popa u zastupstvu ne čemo“. To je donekle bilo i koristno, jer glave protivnika bijahu trgovci.

I.

Daje se na znanje svim občinama, da su za 14 dana listine za izbore izložene. Svaki birac ima pravo uvid, te ako mu nije pravo stogod, može podnjeti reklam (utok) protiv njih. Nakon nekoliko dana iz proglašenja, eto ti jednoga protivničkoga kaporijona, da pregleda listine. Nu postoje imao već prepisanih, valjda od koje

135 iz njemačkih pokrajina habsburžkih;

137 iz raznih slavenskih krunovina habsburžke monarhije, i to 28 iz hrvatskih, 36 iz českih, 70 iz Galicije i 3 Slovaca;

198 iz Ugarske.

K tomu 58 iz Ruske, 15 iz Njemacke, 8 iz Srbije, 4 iz Rumunjske, 4 iz Francuske, 3 iz Englezke, 1 iz Kanade, 3 Talijana, austrijska.

Broj gostova iz stanovnih pokrajina ili krunovina nije istovjetan sa brojem pripadnika narodnosti iz tih pokrajina. Tako nemože se reći nit da je svaki gost iz njemačkih pokrajina Niemac, nit da je svaki gost iz českikh zemalja, Čeh. Alako se sve zajedno u obzir uzme, može se gornje brojeve uzeti također kao broj pripadnika pojedinih narodnosti. Prema tim brojevom kaže izkaz 16. septembra tek jednu četvrtinu, izkaz 19. agusta tek jednu šestinu Niemaca. Najviše je gostova iz Ugarske, među njima najviše iz Budimpešte. Sudeć po imenih, pa i po govoru, koji se od njih čuje, većinom su to Madjari. Iza njih sliede Slaveni svi ukupno uzeti.

Tek na trećem mjestu su Niemci. I to nek si zapamtite nesamo oni Njih, koji bi u svojoj drzovitosti i vladoplenosti htjeli kao da je Opatija njemačko mjesto i da moraju oni njom zavladati, i oni oblastnici, koji bi htjeli dati Niemcem njike povlasti; nego nek si to pamte i oni razni naši, koji misle, da treba Niemcem hvaliti, da je danas Opatija što je. Više nego li drugih došlo je Niemaca u svrhu, da si što u njoj zaslube; Niemci su se najviše Opatijom okoristili. Zato pak bi oni imali biti zahvalni Opatiji, a ne Opatija njim. Kako se drugi drugud prilagoduju

suzbijali su njihov rad. Bilo ih je i više. Ali nekoj nisu znali i malo upliva su imali a jedan je i razbijene glave kući došao jer je bio slab i diletant u tome. Kriva je osobnost, a ne politika. Vidi se iz toga, što su ga i nekoj naši naklještili. I velečasti se nesto mijesao. Neizvjesnost posvuda vladala. Naši ljudi su skoro svi. Dapače i njihove kolovodje su djeca Hrvata; ali u Istri zaostali smo u svem, a najviše u narodnoj sviesi. Borba velika a Talijani — pravih — niti cigloga. Nije druge, treba zbiljskim stvari računati. Šarenjac su tu, a ti su najgori. Naša krv je — žilav su. A još k tomu velika podpora. A naši, gole ruke i hrvatski jezik. Braniće ljudi svoj materinski jezik, jer ako oni dodju na kormilo nastojat će, da ga istjeraju iz općine. Evo to su naša sredstva za agitaciju. Da li je to koristilo i poštenje naših ljudi, viđejte čemu "nasne". Naši dake bez novčanih sredstava, bez zastrašivanja, bez lažnih obećanja; oni radiju su baš u tom pravcu. Sviše, velečasti htio je primanjiti jednoga našega inteligentnoga čovjeka. Nije mu se posrećio. (Slijedi)

PODLISTAK.

Iz nedaleke prošlosti.

(Jedan izborni čin.)

Do mala imadu se obavili izbori za občinsko zastupstvo, te treba pripremiti sve, što je zato potrebno. Ovaj put bit će borba žestoka, kako obećaje kaporijon protivničke stranke, ali mi se moramo dobro pripraviti, da nas narodna nesreća ne snadjaju. — Tako je govorio neki gospodin godine 1903. Doista, započeo je rad. Naši sazvali ljudi na govorom. K sastanku odazvalo se prilično izbornika. Došla su dapače izvana dva kolovodje. Time se nije a ma baš ništa poluciće, jer prvo bili su ti ljudi osobni prijatelji ponutnog gospodina, i od njega budi kako odvinsni, a on od ostalih kao neljubljen, te što se taj odlučilo, moralio se na brzo promijeniti. Poslijepo se učinio nekakvi odbor i srušio agitacije. I pomenuti gospodin bio je u odboru u izvršavanju posala neuporabiva sila. Z druge strane upotrebljavao se postupak s pojedincima. Radilo se u kućama kaporijona, zastršišenjem,

po cijelu dane bavili se u obč. ured. Vidiš čemo, tko će koticje i danguju plaćati ovim ljudem.

Dan 12. t. m. naše je obč. zastupstvo bilo opet pozvano da izaberu tajnika-blagajnika. Natjecatelj je bio 12. Iza predstavljanja zapisnika zadnje sjednice, nastala je u obč. dvorani takva bura, da je bilo bojati se, da će doći do sakrana među pojedincima zastupnicima. Bilo je to zato, jer na sjednici obdržavanoj dne 21. septembra bješće zaključeno, da se ima raspisati natječaj za tajnika-blagajnika, koji mora poznavati jezik hrvatski i talijanski u pismu i govoru. Ali u zapisniku se toga nije mentulo, nego samo da mora poznati talijanski i „slavo“. A zašto se nije u zapisniku menulo onako kako je bilo zaključeno? Zato, jer valjda to nije islo u prilog g. odaslaniku zem. odobra Bradiću, pa je za to i sastavio zapisnik onako na sreću. Kod ovoga je trajala debata skoro dva sata, te napokon je zapisnik bio izpravljen tako, da budući tajnik-blagajnik mora poznati hrvatski i talijanski u pismu i govoru. Pošto je bilo podne prošlo, zastupnici prekinuli sjednicu, da pak nastave na $1\frac{1}{2}$ sata poslije podne.

(Konačno sljedi.)

Pazinski kotar:

Vjenčanje.

Pišu nam iz Maribora:

Dne 28. o. m. vjenčali su se u Mariboru gosp. dr. Ante Majzer, profesor na državnoj gimnaziji u Pazinu, sa dražesnom gospodnjicom Marom Kos iz Karlovca.

Čestitamo!

Djakom pripravom društva u Pazinu prispejeli su tekem mjeseca kolovoza i rujna slijedeći prinosi: a) utezitelj: g. J. Matika — Pazin, K 20—;

b) darovi: gg. Fran Matejčić — Trst K 80—; Svećenstvo pazinskog dekanata posle dekanske konferencije pri objedu sakupilo K 26—; Ritoša Petar — Beram K 1—; Šebesta dr. Josip, obč. lječnik — Pazin mjesto vjenca na odar blagopok. g. Macák Jana, c. k. nadinspektora u Gracu K 10—; Vanja Josip, župnik — Lindar K 10—; dr. Karl Triller, odv. — Ljubljana K 10—; dr. M. Trinajstić, odv. — Volosko K 10—; Bradetić Anton — Klebovčak sakupio K 910; sabrano prigodom vjenčanja g. Dušana Đefar sa đacićom Anticom Divjak — Tinjan K 21—; Grunt Franjo, župnik — Mot. Novaki K 10—; N. N. K. — 30; Valenčić Ivan, tajnik mestne hranilnice — Kranj K 2—; Načspomen blagopok biskupa Dobrije daruje svećenik „Budislav“ K 100—; Hrvatska čitaonica u Tinjanu čisti prihod od priredjene zabave 8. 9. 05. K 50—; „Mrvice“ K 24; Antica Tomicić — Volosko pol. svote sabrane na Prešernovoj slavnosti u Ljubljani K 1250; Fran Orel, učitelj — Korte sabranih prigodom imenada č. g. M. Škerbec, župnika u Kortah K 12—; administracija „Agramer Tagblatta“ — Zagreb darovanih od g. Šupek K 20; Monast. učitelj — Vranje K 2—; N. N. — Pazin za probit koticje u Krapinu K 124—; Cerovac Anton — Roč K 1—; Sabrano u veselom družtvu u Čerovcu K 11—.

Plemenitim darovateljem svesrdno se zahvaljuje

O d b o r

Porečki kotar:

Iz okolice Poreča pišu nam 25. o. m. Jedan nas čestiti rodoljub iz okolice grada Poreča poslao je krstiti u Poreč sindiča, kojemu je želio dati na krstu ime Metod. Radoslav, Vernadusa. Dotičnom svećeniku, koji nepozna hrvatskoga jezika, zvonilo je nekako šudnovato Vernaduša, pak je kuzao crkvenom poslužniku neka se popita, što to znači. Neznamo u koga se je popitao za tumačenje, ali to znamo, da je diete krstio Leonart mjesto Vernaduša. Čudno nam je, da se nije popitao kod preć. gg. kanonika, od kojih nekoji govore hrvatski, pa bi bio doznao, da je Vernaduša liječniksko ime. —

Leipo je i svakako ljepše nego li talijanska imena Roma, Italija, Garibaldi itd. što ih davaju naši talijančići svojoj djeci i proti kojim nemaju ništa odnosna gg. svećenici. To je dakle očita dvojaka mjeru.

Franina i Jurina.

Fr. Biš Jurino veroval, da su naši stari Lepinci postali Kalabrezi?

Jur. Pitaj malo oneh od Puhari, z Vašanske, od Tumpića al z Vedeža.

Fr. Borme, na njihov potestuarije deju, da su njim Kalabrezi brada.

Jur. Dragi ti, morda bi kem u ter kem u draže braže, da su Leprinčani Kalabre, lego Kalabrezi.

Razne primorske viesti.

Hrvatsko-talijanska sloga u Dalmaciji. Glasilo mlade hrvatske demokratske stranke „Sloboda“ što izlazi u Splitu i kojeg je urednikom poznati hrvatski rođenljub g. Dr. Josip Smidla, odvjetnik u Splitu, zagovara u poslednjem broju (18. oktobra) živo elogu između Hrvata i Talijana u Dalmaciji. Povod tomu zagovoru dala je izjava talijanskih zastupnika na saboru u Zadru, kojom se odrije dalmatinske autonomije, te bi pristali na združenje Dalmacije sa Hrvatskom *kad bi im se zajamčilo narodna prava prema broju i prema njihovoj kulturi* itd.

Kamo da vidimo hoće li bit g. Dr. Smidla sretniji sa svojimi nego li bijase god. 1903. s našimi talijanima!

(Hoće — nek im dade ono što pitaju — pak eto ti slike. A naši talijančići ne daju ni vladinom komesaru, da u saboru odgovori na hrvatsku interpelaciju u hrvatskom jeziku i hrv. zastupniku, koji zastupa skoro dve trećine pučanstva po krajinje! Altroči slogan!)

Godišnja skupština iredentistkog društva „Dante Alighieri“. U subotu dne 21. o. m. obdržavalo je ovo framuzansko iredensko društvo javnom kazalištu u Palermu na otoku Siciliji svoju XVI. godišnju glavnu skupštinu. Skupštini su prisustvovali ministri, visoki državnici, senatori, zastupnici, visoki vojnički časnici, načelnici framunske loža itd. itd.

Pošto se djelovanje toga zloglasnoga društva tiče i našu kožu, vratiti ćemo se sto prije na izvještaj o skupštini tog društva.

Pišu nam iz Rieke. Riedko dolazim u ovaj otuđeni nam grad, ali svaki put kad ga viđim, obuhvatiti mi srce ne samo bol, nego upravo cemer. To da je madjarski grad kad leži na hrvatskom tlu? To da je madjarska luka, kad madjarsku zemlju nije nikad poljubio morski val, a gao ga nije oblik preko nekoliko stotina kilometara preko hrvatskih dolina i planina prenjo u aipadske puste ravnine!

Kosut je nedavno hrvatskim oporbenim zastupnicima izjavio, da će, što Madjari steku za sebe, biti u prilog i Hrvatu. Mi neimamo razloga, da mu nevjerojemo, ali do sada na žalost ne bijase tomu tako. Eno Vam primjerice Madjarske posline bilježe i madjarske novce, gdje god na madjarskom krunom i pred madjarskim jezikom izdežava Hrvatstvo.

Reći će se, da tomu nije kriva sadašnja madjarska koalicija, s kojom Hrvati ugovaraju, što je posve istinito, ali nam valju biti svakojako prezenitni, da, kolegajuć između Pešte i Beča, neostanemo na ciedilu. (Citajte što obećuju sada Hrvati

vatom Bedlje, koji se nalaze u stisci. Sjetite se proglaša na Hrvate i Slovence Istre god. 1848. Pak nas poslige predaju na milost i nemilost onim, proti kojim bijahu napareni oni proglaši. Je li vam poznata ona Didolićeva: „Kad je u rat — prvi je Hrvat — a kad je dijet plen — neima Hrvata“, ili slično? Op. Ured.)

Još mi valja iztknuti jednu koja me silno boli.

Parobrodi „Ugarsko-hrvatskoga parobrodarskoga društva“ imaju više madjarskih nego li sličnih imena. Velim slič, jer hrvatskih tako rekuć i nemaju...

Što gore! Imena hrvatskih mjesti pišu talijanski n. pr. *Abbazia*, *Volosca* itd. Tu komediju ja nemogu da razumijem ni sa madjarskog vladinog stanovista. Odgovoriti će možda gospoda „Ungaro-Croat“. (Odgovoriti će Vam, kao što je nama odgovorio jedan odličan član toga društva: „Vi ćete možda znati što je politika, ali o trgovini neimate pojma.“ Op. Ured.)

Ako su Hrvati (l. j. hrvatski dionici „Ungaro-Croat“) tomu krivi, bi li si svom vodom ciljoga Kvarnera mogli da operu licu? Ako su pak krivi Madjari, onda im se mora kazati, da su upravo glupi političari ako misle, da će predobilji za sebe Hrvate, dok rade na korist trećega t. j. na korist najpogibeljnijeg našeg protivnika, na korist nezavisnosti Talijana.

A znate li kuda plovi taj „Istriano“? Iz Fiume u Buccari i Portoroz t. j. u čisto kalabrežke luke na hrvatskoj obali!!!

Mene je, dok sam pisao prediležeće redke više vodila misao nego li čuvstvo; a interes mi je samo jedan: korist domovine. Barba Tončić.

Biskup Nagel i hrvatske pjesme. Pišu nam iz srednje Istre: Nas biskup uvijek govoriti da nas ljubi. U njega je ljubavi to znamo i vidimo, ali samo na jeziku, u srcu gdje joj je izvor, tamo rekbi, da joj nema ni traga za nas. On misli valjda, da već tim pokaze da nas neizmerno ljubi, ako ide po biskupiji, da dieli našoj djeci sv. potvrdu. On reči bi, da to shvaća žrtvom a ne dužnošću. Sad već poznamo njegovu kuražu. Ako u crkvi nadje naš jezik, izrazuje želju, da bi se to latinski uvelo. Kad mu pak svećenik kaže, da će reći puku, da biskup te želi, onda se uznenimici pa kaže: „Nein, das dürfen Sie nicht!“ On sam neće da kaže puku ništa, već kaže samo svećenikom. Kad se on odaleći, onda bi rado, da svećenici za njega kostanj iz žeravice vade. Hrvatski pjevači su mu najviše na zuba. Zašto nije on sam još nigdje pozvao puk, pak mu rekao, da on zabranjuje hrvatsko pjevanje? Ludo pitanje, neće toga jer mu se neće doći u sukob s pukom! On s našim ljudima govoriti samo ono, što bao mora, inače nas izbjegava. Njegovi govor, da on pravilno govoriti hrvatski i slovenski. Mi im to još više nego li vjerujemo. Zašto da i na njega ne siđe duh sveti u slici jezika?

Pred malo vremena posjetio je biskup kapelaniju Lokve. Tamošnji pjevači pjevaju u crkvi pat hrvatskih pjesme. Presveti smatrao je to hrvatsko pjevanje, kao nesto pogibeljno. Zabranio je hrvatsko pjevanje, razumije se ne sam, već je to naložio g. kapelanu neka on učini, što je ovaj i učinio nakon odlazka biskupova. Biskup je to učinio iz prevele ljudi do hrvatskog jezika i hrvatskog puka svoje biskupije. Mi mu to za hvalimo. Pišu neke novine da se biskup drži strogo one: „Nihil innovetur“, pa smatra nekom novotarijem pjevanje hrvatskih pjesama medju Slovincima. On neće da bi se ništa novoga uvadalo. Morali bismo po tome zaključiti, da biskup Nagel neće da se u crkvi pjeva kakve nove crkvene pjesme. Najbolje dakle, neka se po crkvama uvek pjeva stare pjesme, pa ako i je koja lepo

uglažljena pjesmica, nju se ne smije pjevati, naprotiv za to, jer je nova. Ne dozvoljava biskup, da bi naša najbliža braća Slovinci pjevali naša hrvatska pjesme, jer se mi time međusobno približujemo, a naša međusobna ljubav se učvršćuje. Betko je načelo da se naša Hrvati i Slovinci razdili po onoj: divite et impera! Naša braća Slovinci a i mi imademo nekoliko divnih crkvenih pjesmica, a neke su još tako priproste, da će ih svaki seljak Slovinac ili Hrvat latko razumjeti. Ali ne slijavamo, zašto se ne bi pjevalo ono, što je lijepo i crkveno, a uz to posve razumljivo? Zar bi ljudi više razumjeli, ako bi se počelo pjevati nerazumljive a uz to nit najmanje crkvene, već uprav teatralne latinske mise i pjesme, koje pjevaju po talijanskim gradovima. Neka se kuša, ali uvjereni smo, da u tome uspijet neće. On će dakako voljeti, da se u crkvi ništa ne pjeva, nego li da se pjeva hrvatski, jer latinski ili ništa je ljepše nego li hrvatski. Misli li biskup Nagel, da nerazumljivo latinsko pjevanje budi na pobožnost? Naš puk pazi na sadržaj pjesme više nego li na melodiju, kako je to u gradovima običaj. Ne idemo mi u crkvu da učujemo teatralnu glazbu, već da slušamo liepe i utješljive riječi bilo u pjesmi, bilo u propovedi.

Poznatih riječi: „Man wird den Slaven schon zeigen!“ ne čemo se bojati. Kako će se pak nekomu vidjeti, ako bude puk počeo strašiti: „Mi ćemo već Niemcima pokazati!“ U ostalom, nama je dobro u pameti slič hrvatskog mučenika Frana Krsta Frankopana, koji je okusio njemačku ljubav, dobro je Niemci poznavao, pak nam ih još i danas njegovih stil dobrog karaktera: „Virui Niemci, kako suncu zimsku!“

Nakon 24 godišnjeg bolevanja na gihi i rheumi posve izliječena. Gospodin Albert Müller iz Budimpešte V. katar, Vadasz ulica broj 43/N izumitelj dvostrukog elektro-magnetičkog stroja R. B. 86967 dobio je takovu priznanicu, ista glasi: „Štovani gosp. Müller! Ja sam 24 godine na gihi i rheumatizmu (skostobilj) bolevala, nitko na svetu nije mi mogao pomoći, zadaje sredstvo je Vaš neizplativi dvostruki elektro-magnetički krst br. 86.967 bilo, koje sam po uputi Vašoj u porabu uzela, te milom Bogu hvala, gledaj čudo, uporabom Vašeg stroja sam u 3 nedjelje sasma izliječila, toga radi primanje. Vi postovani gospodine za Vaš stroj moju najskrenjiju hvalu, dragi Bog Vam Vaš izum posvetio. Sa najdoljnijim poštovanjem jesam Vaša zahvalna.

Luisa Koller
Budimpešta III. katar, Feldgasse broj 43.

Razni primorski:

Za Dražbu sv. Cirila i Metoda pripozao preko naše uprave:

Gospodin Fran Skalamera občinski savjetnik u Bersecu Šaće 9 kruna, sabranih medju hrvatskim občinskim zastupnicima, prigodom biranja občinskog tajnika-blagajnika u Mošćenicama.

Ukupno danas K 9—
Na račun ove g. izkazanih 155948

Sveukupno K 156348

Ljubiteljima kakao i čokolade najtoplje
preporučljivo:

Johanna Hoffa

Kandol-Kakao

Koja posjeduje najmanju sadržinu masti, pa
je u istoj treti našljak provabiv, ne pro-
zrođuje nikada zdravljenje, pa je, ukupno
vazdušno i slično, jak i najkorisnija teka.
Praviti je moguće u imenom Johanna Hoffa
i u različitim znakovima.

Omoti od 1/2 kg do filira. Može se
svađati dobiti.

Kemički istraženo, uz to oblastno za kožu
neškodljivo pronađeno

Vlasi uništjuće sredstvo
odstranjuje kod ženskinja ne-
liepe i dosadne

Vlasi na licu

temeljito su korjenom te čini kožu (teint)
svježu, nježnu i gladku. — Cloua K 7.
Odprava svakako

L. SCHMIDEK, Budapest, VII., Nyár-utca 18.

VYDROVA TVORNICA JESTVINA U PRAGU VIII.

PROIZVADJA I PREPORUČA:

VYDROVU ŽITNU KAVU (VEĆ 10
GODINA U PROMETU).

PRIDODATAK ZA ČORBU (JUHU)

SA ZNAKOM „VYDRA“.

ZAČINI ZA ČORBU (JUHU) (GRA-

ŠKOVI, LEĆINI, GLJIVINI I RIŽINI).

POVITICE (OBLATNE) (SPECIJALI-

TETI: DÉSERT DELIKAT I S MA-

SLACOM).

PJENUŠAVE BONBONE „AMBO“.

MIROĐIĆI ZA KOLAĆE „BUHTIN“.

NAČINITE POKUS!

KOLEKCIJU SVIH PROIZVODA ZA 3 K 2 f.

Svoji k svojim!

Skladište pokućtva
goričko-solanske

* stolarske zadruge *

(prije Antuna Černigoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.
Pokućtvo izradjuje se samo u peći iz-
sušenim drvom.

Konkurenčija izključena. — Za solidnost
se jamči.

Prodaje se takodjer uz mjes. odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji

Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.